

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci

žalobce: **P. F.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Ladislavem Kolačkovským
sídlem Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81, 150 00 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 31. 7. 2019, č. j. 099867/2019/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí M. ú. S., s. ú. (dále jen „v. ú.“), ze dne 3. 6. 2019, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Výrokem I prvostupňového rozhodnutí bylo dle § 24 odst. 3 písm. a) zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k

pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění zákona č. 169/2018 Sb. (dále jen „zákon o vyvlastnění“) a § 17 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění zákona č. 193/2018 Sb. (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) omezeno vlastnické právo žalobce k pozemku parc. č. X zapsanému na LV X v katastrálním území J., o. V. (dále jen „předmětný pozemek“), pro stavbu „P. s. X S. – V.“ a stavební objekt SO X P. VVTL p. DN 700 v km X (dále jen „p. p.“) zřízením věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě v rozsahu X m² dle geometrického plánu č. X ve prospěch N., s. r. o. (dále jen „vyvlastnitel“).

2. Vyvlastnitel, ač soudem řádně vyzván, nevyužil svého práva vystupovat v řízení jako osoba zúčastněná.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce velmi obsáhle rozebírá ústavní rozměr vyvlastnění a současně rozsáhle polemizuje o povinnostech správních orgánů. Podstata žalobní námitky však tkví v tom, že ve věci nebyl podle žalobce dostatečně prokázán veřejný zájem na vyvlastnění za účelem realizace stavby dopravní infrastruktury. Dle žalobce vyvlastňovací úřad odůvodnil existenci veřejného zájmu pouhým odkazem na příslušná zákonná ustanovení, aniž by zjišťoval možné alternativy omezení. Současně nebral v potaz veřejný zájem na zachování morfologie krajiny, ekologické niky, zemědělského potenciálu atp. V souvislosti s touto žalobní námitkou žalobce navrhl důkaz (blíže nespecifikovaným) revizním znaleckým posudkem.
4. Žalobce dále brojí proti závěru vyvlastňovacího úřadu, že právo odpovídající věcnému břemeni zatěžující jeho pozemek nelze získat dohodou nebo jiným, méně invazivním způsobem, se zvažováním více alternativ. V této souvislosti žalobce hojně opakuje své přesvědčení o nedostatečném vyřádkování jeho námitek.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný uvedl, že na stavbu p. VVTL p. se vztahuje zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění zákona č. 169/2018 Sb. (dále jen „zákon o urychlení výstavby“). Ve vztahu k namítanému nedostatečnému posouzení alternativ žalovaný odkázal na závěry rozsudku N. s. s. ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 125/2015 – 86. Dále konstatoval, že stavba s. X S. – V. má statut veřejně prospěšné stavby a naplňuje tak účel vyvlastnění dle § 170 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 169/2018 Sb. (dále jen „stavební zákon“). Vyvlastňovací řízení již neposkytuje prostor pro posouzení vhodnosti umístění stavby. Žalovaný považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za přehledné a dostatečné.

IV. Skutková zjištění ze správního spisu

6. Ze správního spisu zjistil soud následující pro věc relevantní skutečnosti:
7. Dne 3. 8. 2017 podal vyvlastnitel žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení o omezení vlastnického práva žalobce k předmětnému pozemku zřízením věcného břemene – služebnosti spočívající v právu zřizovat a provozovat stavbu p. p., právo vstupovat a vjíždět v souvislosti se zřízením, stavebními úpravami, opravami a provozováním stavby, a

to v rozsahu stanoveném v geometrickém plánu č. X. Vyvlastnitel byl po celou dobu řízení zastoupen Ř. s. a d. ČR (dále jen „ŘSD“) jakožto zmocněncem. Přílohou žádosti bylo mj. pravomocné územní rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu ze dne 12. 5. 2016, č. j. X, o umístění předmětné stavby p. p. (dále jen „územní rozhodnutí“) a návrh smlouvy o zřízení věcného břemene adresovaný žalobci včetně dokladu o doručení. Vyvlastnitel uvedl, že vyvlastnění je navrhováno za účelem uskutečnění stavby komunikace, která je dle § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a § 2 odst. 1 písm. l) stavebního zákona veřejně prospěšnou stavbou.

8. Dne 14. 8. 2017 vyrozuměl vyvlastňovací úřad žalobce o zahájení řízení o omezení jeho vlastnického práva k předmětnému pozemku zřízením věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě pro stavbu p. p.
9. V podání ze dne 31. 1. 2018 žalobce uvedl, že účelu vyvlastnění lze dosáhnout směnou pozemků. Dále konstatoval, že z toho důvodu již kontaktoval K. p. ú. p. S. k. a hl. m. P., pobočku B. (dále jen „pozemkový úřad“), který mu nabídl některé pozemky ke směně. Za účelem provedení směny pozemků žalobce požádal o přerušení řízení. Následně proběhlo ústní jednání, ke kterému se žalobce bez omluvy nedostavil. Zmocněnec vyvlastnitel uvedl, že navrhovaná směna pozemků není možná, protože ŘSD nemůže nabývat do vlastnictví pozemky, které bezprostředně nesouvisejí s jeho činností.
10. Dne 25. 4. 2018 vyvlastňovací úřad vydal rozhodnutí o vyvlastnění, č. j. X. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, na základě kterého žalovaný předmětné rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání vyvlastňovacímu úřadu. Žalovaný totiž shledal, že žádost vyvlastnitel neobsahovala všechny náležitosti dle § 18 zákona o vyvlastnění. Poté vyvlastnitel doplnil svou žádost a opětovně proběhlo ústní jednání, ke kterému se žalobcův zmocněnec bez omluvy nedostavil. Dle sdělení ze dne 5. 4. 2019 pozemkový úřad neevidoval žalobcovu žádost o směnu předmětného pozemku.
11. V novém řízení vydal vyvlastňovací úřad prvostupňové rozhodnutí. Výrokem I bylo ve prospěch vyvlastnitel omezeno žalobcovo vlastnické právo pro stavbu p. p. zřízením věcného břemene – služebnosti inženýrské sítě v rozsahu dle ověřeného geometrického plánu; výslovným odkaz na ustanovení § 24 odst. 3 písm. a) zákona o vyvlastnění a § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích. Dále byla výrokem II určena vyvlastniteli lhůta X let od právní moci prvostupňového rozhodnutí k zahájení uskutečňování účelu vyvlastnění, výrokem III byla stanovena náhrada pro vyvlastňovaného ve výši X Kč a konečně výrokem IV byla vyvlastniteli uložena povinnost nahradit vyvlastňovacímu úřadu náklady na vyhotovení znaleckého posudku. Ve všech uvedených výrocích bylo odkazováno na příslušná ustanovení zákona o vyvlastnění (naopak v žádném z výroků nebyl odkaz na zákon o urychlení výstavby – viz dále). V odůvodnění vyvlastňovací úřad vymezil účel vyvlastnění dle § 17 zákona o pozemních komunikacích s tím, že stavba s., její součásti, příslušenství a stavby související jsou veřejně prospěšné stavby a k jejich uskutečnění lze omezit vlastnické právo k pozemku. Vyvlastňovací úřad dospěl k závěru, že veřejný zájem na uskutečnění účelu vyvlastnění převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného, jelikož stavba p. s. X je v územně plánovacích dokumentacích dotčených o. vymezena jako veřejně prospěšná stavba dopravní infrastruktury a v Zásadách územního rozvoje S. k. je zařazena jako návrh koridoru mezinárodního a republikového

významu. Dále uvedl, že realizace stavby p. s. X vyvolala potřebu zřídit i p. p. K možnosti získat práva k pozemku potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění dohodou nebo jiným způsobem konstatoval, že žalobce v 90denní lhůtě neakceptoval návrh smlouvy o zřízení věcného břemene. Vyvlastňovací úřad připustil, že návrh smlouvy mohl ve skutečnosti převzít otec žalobce, který se jmenuje stejně a bydlí na stejné adrese. S ohledem na § 3 zákona o urychlení výstavby ovšem dospěl k závěru, že návrh smlouvy byl žalobci řádně doručen. Dále uvedl, že navrhovaná směna pozemků není možná, protože ŘSD (zmocněnec vyvlastnitelů) není oprávněno nabývat pozemky, které neslouží pro zabezpečení jeho působnosti. K tomu dodal, že p. p. není součástí ani příslušenstvím silnice, je pouze stavbou související, a proto ŘSD nemůže pozemek nabýt. Vyvlastňovací úřad rovněž konstatoval, že bylo osvědčeno splnění podmínek § 3 odst. 2 a § 4 zákona o vyvlastnění a § 170 stavebního zákona. V závěru odůvodnění zamítl námitku žalobce týkající se navrhované směny předmětného pozemku.

12. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání, které se argumentačně shodovalo s žalobou, zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Se závěry vyvlastňovacího úřadu se zcela ztotožnil.

V. Otázka včasnosti a další procesní podmínky

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny formální náležitosti na ně kladené.
14. Pro posouzení včasnosti žaloby se soud musel zabývat otázkou, zda předmětné vyvlastňovací řízení probíhalo v režimu zákona o urychlení výstavby, neboť od toho se odvíjí délka lhůty pro podání žaloby [srov. § 2 odst. 2 věty první zákona o urychlení výstavby ve spojení s § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]:
15. Cílem zákona o urychlení výstavby, jak ostatně vyplývá již z jeho názvu, je urychlení výstavby strategické infrastruktury. Zákon se vztahuje i na postupy při získávání práv k pozemkům a stavbám potřebným pro uskutečnění staveb energetické infrastruktury (srov. § 1 odst. 1 zákona o urychlení výstavby). Pod tento pojem lze s jistotou podřadit i řízení o vyvlastnění (srov. rozsudek N. s. s. ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015 – 295, bod 60, veřejně dostupný stejně jako všechna zde uváděná soudní rozhodnutí na www.X.cz).
16. Energetickou infrastrukturou se pro účely zákona o urychlení výstavby rozumějí i stavby a zařízení plynárenské soustavy podle jiného zákona zřizované a provozované ve veřejném zájmu, pokud nejsou v rozporu s platnou politikou územního rozvoje a se zásadami územního rozvoje (§ 1 odst. 4 větu první zákona o urychlení výstavby). Tímto jiným zákonem je zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „energetický zákon“). Mezi vybrané stavby energetické infrastruktury jsou zařazeny i stavby a zařízení vysokotlakých plynovodů distribuční soustavy [§ 1 odst. 4 věta druhá písm. g) zákona o urychlení výstavby].
17. V projednávaném případě bylo vyvlastňovací řízení vedeno za účelem omezení žalobcova vlastnického práva k předmětnému pozemku zřízením služebnosti inženýrské sítě pro p.

velmi v. p. ve prospěch vyvlastnítele. Potřebu stavby p. p. vyvolal kolidující záměr výstavby s. X. Přeložku plynárenského zařízení vymezuje § 70 odst. 1 energetického zákona jako dílčí změnu trasy plynovodu nebo přípojky či přemístění plynárenského zařízení nebo některých jeho prvků. Dle § 2 odst. 2 písm. b) bodu 10 energetického zákona se plynovodem rozumí zařízení k potrubní dopravě plynu přepravní nebo distribuční soustavou a přímé a těžební plynovody. Plynovod tvoří součást přepravní soustavy, která je zřizována a provozována ve veřejném zájmu [§ 2 odst. 2 písm. b) bodu 14 energetického zákona].

18. Z uvedeného vyplývá, že vyvlastňovací řízení vedené za účelem stavby p. p. je nutno považovat za postup ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o urychlení výstavby. Vyvlastňovací řízení vedené podle tohoto zákona vykazuje řadu odchylek i ve vztahu k soudnímu přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění. Mimo jiné se lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí zkracuje na polovinu a činí tak **pouze jeden měsíc** od doručení napadeného rozhodnutí žalobci (srov. § 2 odst. 2 větu první zákona o urychlení výstavby ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.).
19. Napadené rozhodnutí bylo doručeno zástupci žalobce dne 11. 8. 2019. Měsíční lhůta pro podání žaloby tak skončila ve středu 11. 9. 2019 (srov. § 40 odst. 2 větu první s. ř. s.). Zástupce žalobce zaslal žalobu soudu prostřednictvím datové schránky až v pátek 27. 9. 2019, tedy po uplynutí lhůty jednoho měsíce. Na první pohled se tedy žaloba jeví jako opožděná.
20. Za běžných okolností nelze lhůtu pro podání žaloby prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.), toto však neplatí zcela striktně v případě zkrácené lhůty podle zákona o urychlení výstavby. Judikatura vyložila, že nelze-li z průběhu řízení jednoznačně dovodit, zda byl účastník dostatečně informován o tom, že řízení probíhá v režimu zákona o urychlení výstavby, pak zkrácení lhůty k podání žaloby nemůže jít k jeho tíži a bude platit obecná žalobní lhůta ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudky N. s. s. ze dne 20. 8. 2014, č. j. 8 As 48/2014 – 27, a ze dne 30. 6. 2015, č. j. 7 As 81/2015 – 45). Tím samozřejmě není řečeno, že by správní orgány musely účastníka řízení poučovat o možnosti podání žaloby, natož o tom, v jaké lhůtě tak musí učinit. Podstatné je, aby správní orgány daly účastníkům již v průběhu řízení dostatečně srozumitelně najevo, že řízení je vedeno v režimu zákona o urychlení výstavby, neboť bez vědomí této skutečnosti si účastník nemůže být ani vědom toho, že případné soudní ochrany se bude nutno dovolat v kratší než standardně stanovené lhůtě.
21. Jak soud zjistil z obsahu správního spisu, žalovaný ani vyvlastňovací úřad v průběhu celého řízení neučinili vůči žalobci jediný úkon, jímž by mu dali dostatečně najevo, že vyvlastnění je vedeno právě v režimu zákona o urychlení výstavby. V tomto směru závažně pochybil zejména vyvlastňovací úřad již na samém počátku řízení, neboť v oznámení o zahájení řízení nedostal poučovací povinnosti dle § 2 odst. 1 zákona o urychlení výstavby. Paradoxně jediný, kdo v tomto směru žalobce částečně informoval, byl vyvlastnitel, který odkaz na zákon o urychlení výstavby uvedl v návrhu na uzavření smlouvy o zřízení služebnosti, dále jej zmínil v doplnění žádosti o vyvlastnění a později i ve vyjádření k odvolání. Vyvlastnitel však nebyl osobou odpovědnou za vedení řízení, naopak v řízení měl z hlediska procesních práv stejné postavení jako žalobce, proto nemohl suplovat úlohu správních orgánů a namísto nich poučit dotčeného účastníka (žalobce), v jakém režimu se

řízení vede. Tato povinnost měla být splněna primárně vyvlastňovacím úřadem, případně tento nedostatek mohl zhojit i žalovaný, v tomto případě však povinnosti nedostál ani jeden z nich. Za upozornění na vedení řízení v režimu zákona o urychlení výstavby soud nemohl považovat sporadické a do značné míry nahodilé odkazy na zákon o urychlení výstavby v odůvodněních obou správních rozhodnutí (např. str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí; str. 3, 4, 7 a 8 prvostupňového rozhodnutí). Správní orgány přitom měly v průběhu vyvlastňovacího řízení řadu možností jak žalobci sdělit, že se na jeho věc vztahuje zákon o urychlení výstavby. Především tak mělo být učiněno v oznámení o zahájení řízení (§ 2 odst. 1 zákona o urychlení výstavby) a pokud se tak nestalo, mohlo toto poučení zaznít i kdykoliv v průběhu řízení. Vhodným momentem bylo například vyrozumění o ukončení dokazování a možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Přijatelné by rovněž bylo, pokud by odkaz na zákon o urychlení výstavby byl jednoznačněji specifikován v prvostupňovém rozhodnutí, především ve výroku, jímž se vyslovuje odnětí či omezení vlastnického práva (k tomu ale v nyní posuzované věci nedošlo, neboť výrok prvostupňového rozhodnutí obsahoval pouze odkazy na použitá ustanovení zákona o vyvlastnění). Přípustná by byla rovněž výslovná zmínka v rámci závěrečného poučení o opravném prostředku. Nic z toho však v nyní posuzované věci splněno nebylo, neboť napadené i prvostupňové rozhodnutí pouze v odůvodnění zmiňovala nahodilé odkazy na zákon o urychlení výstavby bez jakéhokoliv kontextu, což soud nevyhodnotil jako srozumitelné poučení účastníků o tom, v jakém režimu řízení probíhalo. Soud znovu připomíná, že si je vědom toho, že zákon nestanoví správním orgánům poučovací povinnost o možnosti podání správní žaloby [viz rozsudek N. s. s. ze dne 27. 6. 2005, č. j. 5 As 10/2004 – 32; srov. § 24 odst. 3 písm. d) zákona o vyvlastnění, ve znění zákona č. 167/2012 Sb.]. Ovšem v případě, kdy žalobce nebyl o aplikaci zákona o urychlení výstavby v průběhu řízení ze strany správních orgánů srozumitelně seznámen, nelze nepříznivé účinky zkrácené lhůty pro podání žaloby přičítat k jeho tíži (srov. rozsudky N. s. s. ze dne 20. 8. 2014, č. j. 8 As 48/2014 – 27, a ze dne 30. 6. 2015, č. j. 7 As 81/2015 – 45). Soud proto vycházel z obecné dvouměsíční lhůty dle § 72 odst. 1 s. ř. s., přičemž shledal, že tuto lhůtu žalobce dodržel.

22. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že žalobu nelze považovat za opožděnou, a proto přistoupil k věcnému posouzení žalobních bodů. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud rozhodoval bez nařízení jednání, neboť žalovaná vyslovila s takovým postupem souhlas a souhlas žalobce se presumuje, jelikož ani na výzvu soudu nesdělil, že by s rozhodnutím věci bez jednání nesouhlasila (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud nepovažoval za nezbytné nařizovat jednání, neboť veškeré rozhodné skutečnosti bylo možno zjistit z obsahu správního spisu. Vady, k nimž by byl povinen přihlídnout z moci úřední, soud neshledal.

VI. Posouzení věci soudem

23. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda vyvlastňovací úřad dostatečně prokázal veřejný zájem na vyvlastnění za účelem realizace stavby dopravní infrastruktury.
24. Jak plyne z obsahu spisu, vyvlastňovací řízení bylo vedeno za účelem zřízení služebnosti inženýrské sítě pro p. p., tedy části energetické infrastruktury. Potřebu dílčí změny trasy p. způsobil jiný záměr, a sice výstavba s. X, jak lze dovodit z obsahu žádosti vyvlastnítele

i z připojeného územního rozhodnutí. Z toho je zřejmé, že stavba p. p. je nutnou předchozí podmínkou realizace dopravní stavby.

25. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí vyvlastňovací úřad přehledně a srozumitelně vysvětlil, že p. s. má charakter veřejně prospěšné stavby ve smyslu § 2 odst. 1 písm. l) stavebního zákona, v jejíž prospěch lze v souladu s ustanovením § 17 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích provést vyvlastnění. Současně s odkazem na listiny připojené k návrhu vyvlastnitel shledal za prokázané, že vlastnická práva k pozemkům nebylo možno získat dohodou nebo jiným způsobem, a proto dospěl k závěru, že veřejný zájem na dosažení realizace stavby p. s. převažuje nad zachováním dosavadních vlastnických práv vyvlastňovaného (žalobce), přičemž shledal, že vlastnické právo postačí pouze omezit. Žalovaný tyto závěry v napadeném rozhodnutí potvrdil (byť odkázal na ne zcela příléhavý rozsudek N. s. s. ze dne 12. 10. 2016, č. j. 5 As 125/2015 – 86). Soud konstatuje, že správní orgány přezkoumatelným způsobem zdůvodnily, že veřejný zájem na realizaci stavby dopravní infrastruktury převažuje nad vlastnickým právem žalobce k předmětnému pozemku, a současně shledaly, že za tímto účelem postačuje pouze omezení vlastnického práva (zřízení věcného břemene) namísto úplného odnětí. Soud připouští, že správní orgány obou stupňů místy kladly až přílišný důraz na stavbu s. (stavba infrastruktury dopravní), ačkoliv ta sama o sobě nebyla předmětem vyvlastnění, neboť tím byla související s. p. p. (stavba infrastruktury energetické). Jak ovšem bylo poznamenáno výše, p. p. je nutnou předchozí podmínkou k provedení stavby s., z čehož nepřímě vyplývá, že veřejný zájem na realizaci p. p. je dán veřejným zájmem na realizaci veřejné dopravní infrastruktury. Stavba p. p. má ostatně také charakter veřejně prospěšné stavby [srov. § 2 odst. 2 písm. b) bodu 14 *in fine* ve spojení s ustanovením § 3 odst. 2 větu první energetického zákona], přičemž v nyní posuzované situaci se potřeba umístění p. odvíjí od potřeby zachování funkčnosti p., jehož trasa se střetává s trasou stavby s. Byť správní orgány toto zjištění ve svých rozhodnutích výslovně nezdůraznily, tak z kontextu jejich odůvodnění (zejména prvostupňového rozhodnutí) ve spojení s obsahem spisu lze tento závěr poměrně spolehlivě dovodit. Soud proto shledal veřejný zájem na vyvlastnění za dostatečně prokázaný, přičemž s ohledem na značnou všeobecnost žalobních bodů (které jsou v tomto směru spíše akademickou rozpravou než popisem relevantních skutkových a právních důvodů) se k dalším aspektům této problematiky nemohl podrobněji vyjadřovat.

26. Neobstojí tvrzení žalobce, že vyvlastňovací úřad měl veřejný zájem na dosažení účelu vyvlastnění poměřovat i s jinými veřejnými zájmy (např. na zachování morfologie krajiny, ekologické niky a zemědělského potenciálu). Vyvlastňovací úřad je povinen prokázat pouze převahu veřejného zájmu na vyvlastnění nad individuálními právy vlastníka pozemku nebo stavby, nikoliv nad veškerými potencionálními veřejnými zájmy. Brojit proti umístění předmětné stavby do daného území a jejím vlivům na okolí mohl žalobce v průběhu územního řízení, jehož byl účastníkem. Územní rozhodnutí o umístění stavby p. p. již nabylo právní moci, tudíž je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány, tedy i pro vyvlastňovací úřad (§ 73 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění zákona č. 176/2018 Sb., § 29 zákona o vyvlastnění).

27. Pokud jde o žalobcův návrh na důkaz revizním znaleckým posudkem, pak jde o požadavek zcela bezpředmětný, neboť otázka zjištění právně relevantních alternativ omezení

vlastnického práva je otázkou právní, nikoliv skutkovou. Úkolem znalce je zodpovědět odborné otázky povahy skutkové. Znalecký posudek by v nyní posuzované věci mohl mít smysl například tehdy, pokud by byla zpochybňována otázka ocenění vyvlastňovaného objektu, do této problematiky však žádný z žalobních bodů nemíří. Otázky realizovatelnosti stavby v jiné podobě s jiným dopadem na vlastnické právo žalobce mohla být řešena v územním řízení, pro vyvlastňovací řízení je však již podoba stavby zafixována a vyvlastňovací úřad musí plně respektovat vydané územní rozhodnutí.

28. Z obsahu žaloby není příliš jasné, co přesně si žalobce představuje pod požadavkem zkoumání přiměřenosti zásahu a hledáním vhodných alternativ, v tomto směru je žaloba opět velmi obecná. Proto lze pouze obecně zkonstatovat, že otázka jiného způsobu získání práv než vyvlastněním opomenuta nebyla. Jak plyne z obsahu spisu, žalobci byl dne 13. 9. 2016 doručen návrh vyvlastnítele na uzavření smlouvy o zřízení věcného břemene za jednorázovou úplatu ve výši X Kč. Soud podotýká, že vyvlastnitel jednorázovou úplatu za zřízení věcného břemene stanovil jako osminásobek ceny dle znaleckého posudku A. M. ze dne 9. 7. 2016 [srov. § 3b odst. 1 písm. a) zákona o urychlení výstavby]. Tento znalecký posudek určil cenu obvyklou za zřízení věcného břemene o X Kč vyšší než znalec Ing. P. M. ustanovený vyvlastňovacím úřadem. Nabídku učiněnou vyvlastnítelem tudíž nelze bez dalšího považovat za podhodnocenou a nepřijatelnou. Žalobce poprvé projevil ochotu uskutečnit účel vyvlastnění jiným způsobem až 31. 1. 2018, tedy téměř půl roku po zahájení vyvlastňovacího řízení, přičemž navrhoval provést směnu pozemků s tvrzením, že měl od pozemkového úřadu obdržet množství nabídek, které ale nijak nedoložil ani nekonkretizoval. Jednání nařizovaných v průběhu vyvlastňovacího řízení se žalobce neúčastnil, a to ani prostřednictvím svého zástupce, tudíž se tímto přístupem nepřímo vzdal poslední možnosti zamezit zásahu do svého vlastnického práva autoritativním rozhodnutím o vyvlastnění.
29. Namítal-li žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, že se s návrhem na uzavření smlouvy neseznámil, neboť zásilku převzal jeho o., pak v žalobě tato skutečnost již nijak namítána nebyla, proto se jí soud blíže nezabýval.
30. S ohledem na výše uvedené soud neshledal, že by žalobce prokázal, že před zahájením či alespoň v průběhu vyvlastňovacího řízení projevil skutečný zájem předejít rozhodnutí o vyvlastnění uzavřením dohody. Proto nelze bez dalšího uzavřít, že by zahájení procesu vyvlastnění bylo nepřiměřeným postupem. Žalobci lze přisvědčit leda v tom, že nebylo jeho úkolem instruovat vyvlastňovací úřad, jak by měl při posouzení přiměřenosti vyvlastnění, pokud ale žalobce tvrdí, že vyvlastňovací úřad v tomto směru pochybil, pak měl takové pochybení v žalobě co nejpřesněji vymezit. V tomto směru však žaloba nic konkrétního neuvádí, naopak obsahuje množství poměrně obecných, leckdy až vágních prohlášení o povinnostech správních orgánů v rámci vyvlastňovacího řízení, bez tvrzení konkrétních skutkových a právních důvodů.
31. Totéž platí i ve vztahu k žalobcem namítanému nedostatečnému odůvodnění napadeného rozhodnutí a opomenutí důkazů, které je opět uváděno jen velmi všeobecně až povrchně. Není úlohou soudu, aby za žalobce spekulativně domýšlel relevantní argumenty (srov. rozsudek N. s. s. ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78).

VII. Závěr a náklady řízení

32. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že v rozsahu uplatněných žalobních bodů neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, a proto žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
33. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. května 2020

JUDr. Věra ŠIMŮNKOVÁ, v. r.
předsedkyně senátu